

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1994 Nr. 168

A. TITEL

*Verdrag inzake het recht dat van toepassing is op erfopvolging;
's-Gravenhage, 1 augustus 1989*

B. TEKST

De tekst van het Verdrag is geplaatst in *Trb.* 1994, 49.

C. VERTALING

Verdrag inzake het recht dat van toepassing is op erfopvolging

De Staten die dit Verdrag hebben ondertekend,

Geleid door de wens gemeenschappelijke bepalingen vast te stellen
betreffende het recht dat van toepassing is op erfopvolging,

Hebben besloten hiertoe een Verdrag te sluiten en zijn het volgende
overeengekomen:

HOOFDSTUK I

TOEPASSINGSGEBIED VAN HET VERDRAG

Artikel 1

1. Dit Verdrag bepaalt welk recht van toepassing is op erfopvolging.
2. Dit Verdrag is niet van toepassing op:
 - a. de vorm van uiterste wilsbeschikkingen;
 - b. de bekwaamheid om bij uiterste wil te beschikken;
 - c. vragen die het huwelijksvermogensregime betreffen;
 - d. rechten en goederen, in het leven geroepen of overgedragen op andere wijze dan door erfopvolging, zoals aan verschillende personen gemeenschappelijke eigendom welke overgaat op de langstlevende, pensioenregelingen, verzekeringsovereenkomsten of regelingen van soortgelijke aard.

Artikel 2

Het Verdrag is van toepassing zelfs als het toepasselijk recht dat van een niet-Verdragsluitende Staat is.

HOOFDSTUK II

HET TOEPASSELIJKE RECHT

Artikel 3

1. De erfopvolging wordt beheerst door het recht van de Staat waar de overledene zijn gewone verblijfplaats had op het tijdstip van zijn overlijden, indien hij op dat tijdstip de nationaliteit van die Staat bezat.

2. De erfopvolging wordt eveneens beheerst door het recht van de Staat waar de overledene zijn gewone verblijfplaats had op het tijdstip van zijn overlijden, indien hij daar gedurende een tijdvak van ten minste vijf jaren onmiddellijk voorafgaande aan zijn overlijden zijn verblijfplaats had. Echter, in uitzonderlijke omstandigheden, indien de overledene op het tijdstip van zijn overlijden kennelijk nauwere banden had met de Staat waarvan hij op dat tijdstip de nationaliteit bezat, is het recht van die Staat van toepassing.

3. Voor het overige wordt de erfopvolging beheerst door het recht van de Staat waarvan de overledene op het tijdstip van zijn overlijden de nationaliteit bezat, tenzij hij op dat tijdstip nauwere banden had met een andere Staat, in welk geval het recht van laatstbedoelde Staat van toepassing is.

Artikel 4

Indien het ingevolge artikel 3 toepasselijk recht het recht van een niet-Verdragsluitende Staat is, en indien de verwijzingsregels van die Staat ten aanzien van het geheel of een gedeelte van de nalatenschap verwijst naar het recht van een andere niet-Verdragsluitende Staat die zijn eigen recht zou toepassen, is het recht van die andere Staat van toepassing.

Artikel 5

1. Een persoon kan het recht van een bepaalde Staat aanwijzen als het recht dat de vererving van zijn gehele nalatenschap beheerst. De aanwijzing heeft alleen gevolg indien deze persoon op het tijdstip van de aanwijzing of van zijn overlijden de nationaliteit van die Staat bezat of daar zijn gewone verblijfplaats had.

2. Deze aanwijzing moet worden uitgedrukt in een verklaring die, wat de vorm betreft, voldoet aan de vereisten voor uiterste wilbeschikkingen. Het bestaan en de materiële geldigheid van de aanwijzingshandeling worden beheerst door het aangewezen recht. Indien de aanwijzing volgens dat recht ongeldig is, wordt het recht dat de erfopvolging beheerst, bepaald volgens artikel 3.

3. De herroeping van een dergelijke aanwijzing door de persoon die haar heeft gedaan, moet voldoen aan de vormvoorschriften voor de herroeping van uiterste wilbeschikkingen.

4. Tenzij de overledene uitdrukkelijk anders heeft bepaald, wordt voor de toepassing van dit artikel de aanwijzing van het toepasselijke recht geacht betrekking te hebben op de vererving van de gehele nalatenschap, ongeacht of de overledene zonder een uiterste wil te hebben gemaakt is overleden dan bij uiterste wil over het geheel of een gedeelte van zijn nalatenschap heeft beschikt.

Artikel 6

Een persoon kan het recht van één of meer Staten aanwijzen als het recht dat de vererving van bepaalde goederen in zijn nalatenschap beheerst. Deze aanwijzing laat evenwel de toepassing van de dwingende bepalingen van het ingevolge artikel 3 of artikel 5, eerste lid, toepasselijke recht onverlet.

Artikel 7

1. Behoudens het bepaalde in artikel 6 beheerst het ingevolge de artikelen 3 en 5, eerste lid, toepasselijke recht de vererving van de gehele nalatenschap, ongeacht waar de goederen zich bevinden.

2. Dit recht beheerst:

a. de aanwijzing van de erfgenamen en legatarissen, de bepaling van de onderscheidene erfdelen van deze personen en de verplichtingen die hun door de overledene zijn opgelegd, alsook andere rechten op de nalatenschap die ontstaan als gevolg van het overlijden, daaronder begrepen toewijzingen uit de nalatenschap door een rechterlijke of een andere autoriteit ten gunste van personen die de overledene na stonden;

b. de onterving en de uitsluiting wegens onwaardigheid;

c. de inbreng en de inkorting van schenkingen en makingen alsmede de wijze waarop deze bij de berekening van de erfdelen worden verwerkt;

d. het beschikbare deel, de wettelijke erfdelen en andere beperkingen van de bevoegdheid om bij uiterste wil te beschikken;

e. de materiële geldigheid van testamentaire beschikkingen.

3. Het tweede lid belet niet dat in een Verdragsluitende Staat het ingevolge dit Verdrag toepasselijk recht wordt toegepast op andere onderwerpen die volgens het recht van die Staat onder het erfrecht vallen.

HOOFDSTUK III

OVEREENKOMSTEN INZAKE ERFOPVOLGING

Artikel 8

Voor de toepassing van dit Hoofdstuk is een overeenkomst inzake erfopvolging een schriftelijke of uit wederkerige testamentaire beschikkingen voortvloeiende overeenkomst die, met of zonder tegenprestatie, rechten op de toekomstige nalatenschap van één of meer personen die partij zijn bij een zodanige overeenkomst, in het leven roept, wijzigt of doet vervallen.

Artikel 9

1. Wanneer de overeenkomst slechts betrekking heeft op de nalatenschap van één persoon, worden de materiële geldigheid en de gevolgen van de overeenkomst, alsmede de omstandigheden die het tenietgaan van deze gevolgen meebrengen, bepaald door het recht dat ingevolge de artikelen 3 of 5, eerste lid, van toepassing zou zijn geweest op de erfopvolging van deze persoon indien hij op de dag waarop de overeenkomst is gesloten, zou zijn overleden.

2. Indien de overeenkomst volgens dat recht ongeldig is, wordt zij niettemin als geldig beschouwd indien zij geldig is volgens het recht dat ingevolge de artikelen 3 of 5, eerste lid, op het tijdstip van overlijden op de erfopvolging van toepassing is. Ditzelfde recht beheerst dan de gevolgen van de overeenkomst en de omstandigheden die het tenietgaan van deze gevolgen meebrengen.

Artikel 10

1. Wanneer de overeenkomst betrekking heeft op de nalatenschappen van meer dan één persoon, is de overeenkomst alleen dan materieel geldig, indien zij aldus wordt beschouwd volgens elk recht dat ingevolge de artikelen 3 of 5, eerste lid, de erfopvolging van elk van deze personen zou hebben beheerst indien hij op de dag waarop de overeenkomst is gesloten, zou zijn overleden.

2. De gevolgen van deze overeenkomst en de omstandigheden die het tenietgaan van die gevolgen meebrengen zijn die, welke in alle toepasselijke rechtsstelsels worden erkend.

Artikel 11

De partijen kunnen door een uitdrukkelijke aanwijzing overeenkomen dat de overeenkomst, voor zover het betreft haar materiële geldigheid, de gevolgen en de omstandigheden die het tenietgaan daarvan meebrengen

gen, onderworpen is aan het recht van een Staat waar de persoon of één van de personen wiens nalatenschap zij betreft, op het tijdstip waarop de overeenkomst werd gesloten zijn gewone verblijfplaats heeft of waarvan hij op dat tijdstip de nationaliteit bezit.

Artikel 12

1. De materiële geldigheid van een overeenkomst die geldig is volgens het recht dat ingevolge de artikelen 9, 10 of 11 van toepassing is, kan niet worden bestreden op grond van het feit dat de overeenkomst volgens het recht dat ingevolge de artikelen 3 of 5, eerste lid, van toepassing is, als ongeldig zou worden beschouwd.

2. De toepassing van het ingevolge de artikelen 9, 10 of 11 toepasselijk recht maakt evenwel geen inbreuk op de rechten van personen die geen partij zijn bij de overeenkomst, die volgens het ingevolge de artikelen 3 of 5, eerste lid, toepasselijke recht, recht hebben op een wettelijk erfdeel of op enig ander recht waarover de persoon wiens nalatenschap het betreft, niet mocht beschikken.

HOOFDSTUK IV

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 13

Wanneer twee of meer personen wier erfopvolging door verschillende rechtsstelsels wordt beheerst, overlijden onder omstandigheden waaronder onzeker is in welke volgorde zij zijn overleden, en wanneer deze situatie in die rechtsstelsels op uiteenlopende wijze is geregeld of in het geheel niet is geregeld, heeft geen van de overleden personen rechten ten aanzien van de nalatenschap van de ander of anderen.

Artikel 14

1. Wanneer bij uiterste wilsbeschikking een trust in het leven wordt geroepen, belet de toepassing van het ingevolge dit Verdrag toepasselijk recht op de erfopvolging niet, dat op de trust een ander recht wordt toegepast. Omgekeerd belet de toepassing op de trust van het daarop betrekking hebbende recht niet, dat op de erfopvolging het ingevolge dit Verdrag toepasselijke recht wordt toegepast.

2. Dezelfde regels zijn van overeenkomstige toepassing op stichtingen en soortgelijke instellingen die in het leven zijn geroepen bij uiterste wilsbeschikkingen.

Artikel 15

Het ingevolge het Verdrag toepasselijke recht maakt geen inbreuk op bijzondere erfrechtsregimes waaraan bepaalde onroerende goederen, ondernemingen of andere bijzondere categorieën goederen in de Staat waar

zij zich bevinden zijn onderworpen uit hoofde van hun economische of maatschappelijke bestemming, dan wel hun belang voor de familie.

Artikel 16

Wanneer er volgens het ingevolge het Verdrag toepasselijke recht geen erfgenaam of legataris is uit hoofde van een uiterste wilsbeschikking, noch een natuurlijke persoon die wettelijk erfgenaam is, belet de toepassing van het aldus bepaalde recht niet dat een Staat of een daartoe door die Staat aangewezen instantie zich de goederen uit de nalatenschap die zich op zijn grondgebied bevinden, toeëigent.

Artikel 17

In dit Verdrag wordt, behoudens het bepaalde in artikel 4, onder recht verstaan de rechtsregels die in een Staat gelden, met uitzondering van de verwijzingsregels.

Artikel 18

De toepassing van een door dit Verdrag aangewezen recht kan slechts worden geweigerd indien deze kennelijk in strijd zou zijn met de openbare orde.

Artikel 19

1. Wanneer een Staat twee of meer gebiedsdelen omvat, waarvan elk zijn eigen rechtsstelsel of zijn eigen rechtsregels ter zake van erfopvolging heeft, dient volgens de bepalingen van dit artikel te worden vastgesteld welk recht ingevolge dit Verdrag van toepassing is.

2. Indien in een dergelijke Staat regels van kracht zijn die bepalen welke van de rechtsstelsels van de twee of meer gebiedsdelen van toepassing zijn in de gevallen welke in dit artikel zijn geregeld, is het recht van dat gebiedsdeel van toepassing. Bij gebreke van dergelijke regels zijn de volgende leden van dit artikel van toepassing.

3. Wanneer in dit Verdrag of in een overeenkomstig dit Verdrag door de overledene gedane aanwijzing sprake is van een recht van een Staat,

a. wordt met het recht van de Staat waar de overledene op het tijdstip van de aanwijzing of van zijn overlijden zijn gewone verblijfplaats had, bedoeld het recht van het gebiedsdeel van die Staat waar de overledene op het desbetreffende tijdstip zijn gewone verblijfplaats had;

b. wordt met het recht van de Staat waarvan de overledene op het tijdstip van de aanwijzing of van zijn overlijden de nationaliteit bezat, bedoeld het recht van het gebiedsdeel van die Staat waar de overledene op het desbetreffende tijdstip zijn gewone verblijfplaats had, of bij gebreke van een dergelijke gewone verblijfplaats, het recht van het gebiedsdeel waarmee hij de nauwste banden had.

4. Wanneer in dit Verdrag een recht van een Staat wordt genoemd, waarmee de nauwste banden bestonden, wordt bedoeld het recht van het gebiedsdeel van die Staat waarmee de overledene het nauwst verbonden was.

5. Indien de overledene overeenkomstig dit Verdrag, behoudens het bepaalde in artikel 6, het recht van een gebiedsdeel heeft aangewezen van een Staat waarvan hij op het tijdstip van de aanwijzing of van zijn overlijden

a. de nationaliteit bezat, is deze aanwijzing slechts geldig indien hij te eniger tijd zijn gewone verblijfplaats had in dat gebiedsdeel, of bij gebreke van een dergelijke gewone verblijfplaats, nauwe banden met dat gebiedsdeel had;

b. niet de nationaliteit bezat, is deze aanwijzing slechts geldig indien de overledene op dat tijdstip zijn gewone verblijfplaats had in dat gebiedsdeel, of, ingeval hij zijn gewone verblijfplaats niet in dat gebiedsdeel maar wel in die Staat had, indien hij te eniger tijd zijn gewone verblijfplaats in dat gebiedsdeel had.

6. Indien de overledene met toepassing van artikel 6 ten aanzien van sommige goederen het recht van een Staat heeft aangewezen, wordt behoudens bewijs van tegengestelde bedoeling verondersteld dat het recht van elk gebiedsdeel waarin die goederen zich bevinden, is bedoeld.

7. Voor de toepassing van artikel 3, tweede lid, is de vereiste verblijfsduur wanneer de overledene gedurende de vijf jaren die onmiddellijk voorafgingen aan zijn overlijden zijn verblijfplaats in die Staat had, ongeacht of hij gedurende dat tijdvak in meer dan één van de gebiedsdelen van die Staat zijn verblijfplaats heeft gehad.

Wanneer de vereiste verblijfsduur is bereikt, en de overledene op dat tijdstip zijn gewone verblijfplaats in die Staat had, maar geen gewone verblijfplaats in een bepaald gebiedsdeel van die Staat, is toepasselijk het recht van het gebiedsdeel waarin de overledene het laatst verbleef, tenzij hij op dat tijdstip nauwere banden had met een ander gebiedsdeel van die Staat, in welk geval het recht van dat laatste gebiedsdeel van toepassing is.

Artikel 20

Wanneer een Staat ter zake van erfopvolging twee of meer rechtsstelsels heeft die van toepassing zijn op verschillende categorieën van personen, wordt ter bepaling van het volgens dit Verdrag toepasselijke recht elke verwijzing naar het recht van een dergelijke Staat beschouwd als een verwijzing naar het rechtsstelsel dat wordt aangewezen door de regels die in die Staat van kracht zijn. Bij gebreke van dergelijke regels wordt de verwijzing beschouwd als verwijzing naar het rechtsstelsel waarmee de overledene de nauwste banden had.

Artikel 21

Een Verdragsluitende Staat waarin verschillende rechtsstelsels of meer dan één geheel van rechtsregels van toepassing zijn op erfopvolging, is niet gehouden de regels van het Verdrag toe te passen op conflicten uitsluitend tussen deze verschillende rechtsstelsels of rechtsregels.

Artikel 22

1. Het Verdrag is in een Verdragsluitende Staat van toepassing op de erfopvolging van personen die overlijden nadat het Verdrag voor die Staat in werking is getreden.

2. Wanneer de overledene op een tijdstip voorafgaand aan de inwerkingtreding van het Verdrag in die Staat het op zijn erfopvolging toepasselijke recht heeft aangewezen, wordt die aanwijzing daar als geldig beschouwd indien zij voldoet aan de bepalingen van artikel 5.

3. Wanneer de partijen bij een overeenkomst inzake erfopvolging op een tijdstip voorafgaand aan de inwerkingtreding van het Verdrag in die Staat het op die overeenkomst toepasselijke recht hebben aangewezen, wordt die aanwijzing daarin als geldig beschouwd indien zij voldoet aan de bepalingen van artikel 11.

Artikel 23

1. Het Verdrag laat onverlet de toepassing van internationale akten waarbij Verdragsluitende Staten partij zijn of worden en die bepalingen bevatten omtrent bij dit Verdrag geregelde onderwerpen, tenzij door de Staten die partij zijn bij dergelijke akten een andersluidende verklaring wordt afgelegd.

2. Het eerste lid van dit artikel is eveneens van toepassing op eenvoudige wetten die berusten op tussen de betrokken Staten bestaande bijzondere banden van regionale aard.

Artikel 24

1. Elke Staat kan op het tijdstip van ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding het voorbehoud maken:

a. dat hij het Verdrag niet zal toepassen op overeenkomsten inzake erfopvolging als omschreven in artikel 8, en dat hij derhalve een overeenkomstig artikel 5 gedane aanwijzing niet zal erkennen indien de aanwijzing niet is uitgedrukt in een verklaring die voldoet aan de vormvereisten voor een testamentaire beschikking;

b. dat hij artikel 4 niet zal toepassen;

c. dat hij een aanwijzing niet zal erkennen indien deze overeenkomstig artikel 5 is gedaan door een persoon die op het tijdstip van zijn overlijden niet of niet meer de nationaliteit bezat van de Staat waarvan hij

het recht had aangewezen of daar niet of niet meer zijn gewone verblijfplaats had, maar op dat tijdstip de nationaliteit bezat van de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt en daar zijn gewone verblijfplaats had;

d. dat hij een overeenkomstig artikel 5 gedane aanwijzing niet zal erkennen indien aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

– het recht van de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt zou het krachtens artikel 3 toepasselijke recht zijn geweest indien niet overeenkomstig artikel 5 een geldige aanwijzing was gedaan,

– de toepassing van het overeenkomstig artikel 5 aangewezen recht zou de echtgenoot of een kind van de overledene geheel of voor een zeer belangrijk deel een toebedeling van erfrechtelijke of familierechtelijke aard ontzeggen waarop de echtgenoot of het kind recht zou hebben gehad op grond van de dwingende bepalingen van het recht van de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt,

– de echtgenoot of het kind heeft zijn gewone verblijfplaats in de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt of bezit daarvan de nationaliteit.

2. Geen ander voorbehoud is toegestaan.

3. Elke Verdragsluitende Staat kan te allen tijde een door hem gemaakt voorbehoud intrekken; de werking van het voorbehoud eindigt op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na kennisgeving van de intrekking.

HOOFDSTUK V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 25

1. Het Verdrag staat open voor ondertekening door Staten die Lid waren van de Haagsche Conferentie voor Internationaal Privaatrecht ten tijde van haar Zestiende Zitting.

2. Het dient te worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd en de akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring dienen te worden nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk der Nederlanden, dat depositaris van het Verdrag is.

Artikel 26

1. Iedere andere Staat kan toetreden tot het Verdrag nadat het in werking is getreden ingevolge artikel 28, eerste lid.

2. De akten van toetreding dienen te worden nedergelegd bij de depositaris.

Artikel 27

1. Indien een Staat twee of meer gebiedsdelen heeft waarin verschillende rechtsstelsels van toepassing zijn ter zake van onderwerpen die bij dit Verdrag worden geregeld, kan hij op het tijdstip van ondertekening,

bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding verklaren dat dit Verdrag zich zal uitstreken tot al zijn gebiedsdelen of slechts tot één of meer daarvan en kan hij te allen tijde deze verklaring wijzigen door middel van een nieuwe verklaring.

2. Deze verklaringen worden ter kennis gebracht van de depositaris en geven uitdrukkelijk aan op welk gebiedsdeel het Verdrag van toepassing is.

3. Indien een Staat geen verklaring als bedoeld in dit artikel afgeeft, strekt het Verdrag zich uit tot alle gebiedsdelen van die Staat.

Artikel 28

1. Het Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de nederlegging van de derde akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring bedoeld in artikel 25.

2. Daarna treedt het Verdrag in werking:

a. voor elke Staat die het op een later tijdstip bekrachtigt, aanvaardt of goedkeurt, dan wel ertoe toetreedt, op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;

b. voor de gebiedsdelen waartoe het Verdrag zich uitstrekt overeenkomstig artikel 27, op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de kennisgeving bedoeld in dat artikel.

Artikel 29

Na inwerkingtreding van een akte waarbij dit Verdrag wordt herzien, kan een Staat slechts Partij worden bij het Verdrag in zijn herziene vorm.

Artikel 30

1. Een Staat die Partij is bij dit Verdrag kan het Verdrag, of alleen Hoofdstuk III van het Verdrag, opzeggen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de depositaris.

2. De opzegging wordt van kracht op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden nadat de kennisgeving door de depositaris is ontvangen. Wanneer in de kennisgeving een langere termijn voor de van kracht wording van de opzegging is bepaald, wordt de opzegging van kracht zodra de desbetreffende termijn is verstreken nadat de kennisgeving door de depositaris is ontvangen.

Artikel 31

De depositaris geeft aan de Lidstaten van de Haagsche Conferentie voor Internationaal Privaatrecht en aan de Staten die zijn toegetreden in overeenstemming met artikel 26 kennis van:

- a. de in de artikelen 25 en 26 bedoelde ondertekeningen, bekrachtigingen, aanvaarding, goedkeuringen en toetredingen;
- b. de datum waarop het Verdrag in werking zal treden overeenkomstig de bepalingen van artikel 28;
- c. de in artikel 27 bedoelde verklaringen;
- d. de in artikel 24 bedoelde voorbehouden en de intrekking daarvan;
- e. de in artikel 30 bedoelde opzeggingen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gevolmachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN te 's-Gravenhage, op 1 augustus 1989, in de Franse en de Engelse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar, dat zal worden nedergelegd in de archieven van de regering van het Koninkrijk der Nederlanden, en waarvan een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift langs diplomatieke weg zal worden toegezonden aan elk der Lidstaten van de Haagsche Conferentie voor Internationaal Privaatrecht ten tijde van haar Zestiende Zitting.

(Voor de ondertekeningen zie Trb. 1994, 49, blz. 20)

D. PARLEMENT

Zie Trb. 1994, 49.

E. BEKRACHTIGING

Zie Trb. 1994, 49.

G. INWERKINGTREDING

Zie Trb. 1994, 49.

J. GEGEVENS

Zie *Trb.* 1994, 49.

Voor het op 31 oktober 1951 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Statuut van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht zie ook *Trb.* 1994, 87.

Uitgegeven de *vijftiende* augustus 1994.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. H. KOOIJMANS